

Ocenjivanje na primarnom stepenu i sekundarnom stepenu I u osnovnim školama

Informacije za roditelje i skrbnike o ocjenjivanju na primarnom stepenu i sekundarnom stepenu I u osnovnim školama

Informacije vezane za vrtić, za Basisstufe i za Cycle élémentaire se nalaze na internet stranici direkcije za odgoj kantona Bern: www.erz.be.ch

Sadržaj

Ocenjivanje usmjerenao ka kompetencijama.....	4
Ocenjivanje učenica i učenika je	4
Razne funkcije ocjenjivanja učenica i učenika	5
Odluke o daljem školovanju.....	6
Postupak prelaska iz primarnog stepena u sekundarni stepen I.....	7

Dodatak:

- Dodatak 1: Ocjene imaju sljedeće značenje.....9
- Dodatak 2: Vrsta ocjenjivanja po stepenima10

Impressum**Izdavač**

Erziehungsdirektion des Kantons Bern

Kontakt/Informacije

Erziehungsdirektion des Kantons Bern
Sulgeneggstrasse 70, 3005 Bern
031 633 85 11
akvb@erz.be.ch

2. Auflage Februar 2018
#826381v1

Dragi roditelji

Ova brošura vam pruža informacije o ocjenjivanju i odlukama o daljem školovanju vašeg djeteta. Ukoliko vam je potrebno više informacija, posjetite našu internet stranicu www.erz.be.ch ili se obratite razrednici/razredniku odnosno ravnateljstvu škole.

Na internet stranici direkcije za odgoj kantona Bern možete naći prevode ove informativne brošure na raznim jezicima www.erz.be.ch

Direkcija za odgoj

Ocenjivanje usmjereni ka kompetencijama

Ocenjivanje prvenstveno služi unapredjivanju i vaše dijete treba da ga doživljava kao podršku u učenju. Pri promatranju i ocjenjivanju nastavnice i nastavnici se orijentišu prema kompetencijama navedenim u Lehrplan 21.

Ocenjivanje učenica i učenika je ...

...orientirano ka unapredjivanju

Ocenjivanje i povratne informacije unapređuju učenje i razvoj djece i omladine i ukazuju na to koji je sljedeći korak koji oni treba da poduzmu.

...prilagodjeno nastavi

Osnova svakog ocjenjivanja je stanje učenja na nastavi.

...transparentno

Ocenjivanje pruža roditeljima razumljive i diferencirane informacije o uspjehu u učenju i razvoju njihove kćerke ili njihovog sina.

...obuhvatno

U ocjenjivanje ulaze kako stručne tako i prenosive kompetencije.

Stručne kompetencije se stiču iz raznih predmeta (njemački, matematika, muzičko, itd.). Prenosive kompetencije igraju ulogu nevezano za predmete, kao npr. samostalnost, sposobnost rada u timu. U nastavi dolazi do spajanja stručnih i prenosivih kompetencija.

Razne funkcije ocjenjivanja učenica i učenika

Ocenjivanje i praćenje procesa učenja

Najvažniji zadatak u nastavi jeste da se proces učenja vašeg djeteta uspješno podržava. Stoga nastavnice i nastavnici redovno i po odabranim kriterijima posmatraju učenice i učenike. Rezultati posmatranja nastavnicama i nastavnicima služe za osmišljavanje nastave, te im pružaju mogućnost da u razgovorima sa roditeljima daju konkretnе ideje za podsticanje djeteta i informacije.

Ocenjivanje stanja učenja

Nakon većih nastavnih jedinica nastavnice i nastavnici na osnovu plakata, radova, priča, slike, kontrolnih radova i u procesu učenja ocjenjuju kako dobro su učenice i učenici postigli ciljeve učenja u nastavi.

Ciljevi učenja i kriteriji se učenicama i učenicima saopštavaju na početku novih lekcija.

Samoocjenjivanje

Samoocjenjivanjem u toku školske godine učenice i učenici procjenjuju svoje stručne i prenosive kompetencije. Pri tome razmišljaju o svom učenju, te tako preuzimaju odgovornost za svoj proces učenja. Samoocjenjivanje se vrši u okviru nastave i iz svakog predmeta.

Razgovor sa roditeljima

On je centralni elemenat za izgradnju povjerenja i saradnje između škole i roditelja i održava se jednom godišnje. Razgovor sa roditeljima unapređuje lični kontakt između roditelja i nastavnica i nastavnika i pruža mogućnost da se uporedi samoocjenjivanje učenice i učenika, ocjenjivanje nastavnice i nastavnika, kao i procjena roditelja po tom pitanju. Dobre ocjene i primjerno vladanje su na razgovorima sa roditeljima uvek rado vidjeni, međutim i problematične situacije je potrebno razmotriti, da bi se našli zajednički dogovori kako da se rješe. U posebnim situacijama ili ako roditelji to žele, škole nude dodatne razgovore.

Protokol o razgovoru sa roditeljima

Teme o kojima se razgovara se označe križićem, te se po potrebi doda komentar u kratkim crtama. Zajednički dogovori sa roditeljima se takodje mogu zabilježiti u kratkim crtama. Ukoliko nema potrebe za zajedničkim dogovorima, polje se ostavi prazno. Formular se pohranjuje u fasciklu sa dokumentima.

Portfolij ličnih i ključnih kompetencija

Lične i ključne kompetencije spadaju u prenosive kompetencije. Procjena istih se na kraju 7., 8. i 9. razreda bilježi na zaseban formular. Procjenu vrše kako nastavnica i nastavnik tako i učenica i učenik.

Izvještaj o ocjenjivanju

Izvještaj o ocjenjivanju učenicama i učenicima pismeno pruža informaciju o dostignutim uspjehima iz raznih predmeta.

Učenice i učenici dobivaju izvještaj o ocjenjivanju:

primarni stepen:

- na kraju 2., 4., 5. i 6. razreda

sekundarni stepen I:

- na kraju 7., 8. i 9. razreda

Izvještaji su stručno ocjenjeni uspjesi od strane nastavnice i nastavnika, a ne procjene izvršene na osnovu nekog prosjeka.

Odluke o daljem školovanju

Odluka o daljem školovanju se donosi na osnovu sveobuhvatnog ocjenjivanja. Centralno pitanje pri odlučivanju je, u kojem razredu, kojem tipu ili nivou škole se učenica, učenik može najbolje unapredjivati.

Odluke o daljem školovanju se prije svega odnose na:

- prelazak u sljedeći razred;
- preskakanje ili ponavljanje razreda;
- premještanje u poseban razred ili vraćanje iz posebnog u regularan razred;
- premještanje, kako privremeno tako i trajno, ili promjena u drugačiji tip škole ili u drugi predmetni nivo sekundarnog stepena I;
- primanje u gimnazije, trgovачke srednje škole, stručne srednje škole i strukovne srednje škole sa polaganjem mature.

Individualne odluke o daljem školovanju

U toku osnovne škole je uvijek moguće, dakle i u toku školske godine, individualno odlučiti o daljem školovanju. To znači, ako se smatra da kod neke učenice ili učenika postoji potreba da se razmotri dalje školovanje, ona/on u principu u svako doba može biti npr. premještena/premješten u poseban razred ili u okviru sekundarnog stepena I prebačena/prebačen u viši ili niži nivo.

Odluke o daljem školovanju donosi ravnateljstvo škole na zahtjev razrednice ili razrednika. Roditeljima se odluka saopštava pismeno u okviru izvještaja o ocjenjivanju ili zasebnim pismom.

Postupak prelaska iz primarnog stepena u sekundarni stepen I

Primarni stepen i sekundarni stepen I

- **U primarni stepen** spadaju 1. do 6. razred
- **u sekundarni stepen I** spadaju 7. do 9. razred, neovisno o tome o kojem tipu ili nivou škole se radi. Na sekundarnom stepenu I učenice i učenici pohadjaju realne škole, srednje škole ili posebne škole (ukoliko općina raspolaže istima). Za srednje škole su zahtjevi veći nego za realne škole. Po pravilu se po završetku 6. razreda prelazi u sekundarni nivo I.

Postupak prelaska

Cilj postupka prelaska je da se vaše dijete dodjeli tipu škole i nivou predmeta, gdje se po svom vjerovatnom budućem razvoju može najbolje unapredjivati. Da bi period u kojem se razvoj vašeg djeteta promatra bio što duži i obuhvatniji, on počinje već u petom razredu. Procjena vjerovatnog budućeg razvoja se vrši na osnovu:

- ocjenjivanja stručnih kompetencija iz njemačkog, francuskog i matematike, pri čemu su naročito mjerodavni izvještaj o ocjenjivanju i prelasku iz 5. razreda;
- ocjenjivanja ličnih kompetencija iz svih predmeta;
- promatranja roditelja;
- samoprocjene učenice ili učenika.

Izvještaj o prelasku

Razrednica ili razrednik u saradnji sa drugim nastavnicima piše izvještaj o prelasku. U izvještaju su ocjenjeni njemački, francuski i matematika, kao i lične kompetencije iz svih predmeta u prvom polugodištu 6. razreda.

Protokol o prelasku

Protokol o prelasku se sastoji od tri mišljenja:

- mišljenju nastavnika ili nastavnice po pitanju daljeg školovanja;
- samoprocjeni učenice/učenika po pitanju daljeg školovanja;
- mišljenju roditelja po pitanju daljeg školovanja.

Protokol o prelasku je osnova razgovora o prelasku.

Razgovor o prelasku

Roditelji će u 6. razredu do kraja januara dobiti izvještaj i protokol o prelasku sa molbom da saopšte svoje mišljenje o istom. Potom nastavnica ili nastavnik pozivaju roditelje i učenicu ili učenika na razgovor o prelasku. Cilj razgovora je da se zajednički formuliše zahtjev za prijem u drugu školu. Nakon razgovora nastavnica ili nastavnik dopunjaju protokol dotičnim zahtjevom, te isti dostavljaju ravnateljstvu škole.

Ispit

Ukoliko se roditelji i nastavnica ili nastavnik ne mogu usaglasiti oko toga, gdje bi učenica ili učenik trebali nastaviti školovanje, roditelji imaju mogućnost da svoje dijete pomoći protokola o prelasku prijave na kantonalni ispit. Učenice i učenici ispit polažu iz sva tri za nastavak školovanja relevantna predmeta, a to su matematika, njemački i francuski. Ispit polažu iz sva tri predmeta i onda, ako se nastavnik i roditelj samo po pitanju jednog ili dva predmeta ne mogu složiti. Ravnateljstvo primarnog stepena na osnovu rezultata ispita odlučuje o prelasku. Za novodoseđenu djecu, stranu djecu, djecu koja zbog bolesti nisu mogla duže vrijeme pohadjati školu ili za djecu sa poteškoćama u učenju vrijede posebne odredbe. Sve detalje o ispitu roditelji i nastavnice i nastavnici mogu naći na internet stranici direkcije za odgoj (www.erz.be.ch)

Odluka o prelasku

Ravnateljstvo škole odluku o prelasku donosi na osnovu protokola o prelasku. Učenica ili učenik koji na osnovu dva ili tri za prelazak relevantna predmeta zadovoljava odredjeni tip srednje škole ili poseban nivo srednje škole (ukoliko općina raspolaže istima), biti će prebačena/prebačen u isti.

U kantonu Bern je prelazak u sekundarni stepen I općenito jedinstveno riješen. Za stranu djecu, novodoseđenu djecu, djecu koja zbog bolesti nisu mogla duže vrijeme pohadjati školu, ravnateljstvo škole može napraviti iznimku od propisa za ocjenjivanje i postupka prelaska.

**Odredbe o prelasku u sljedeći razred
na sekundarnom stepenu I**

Učenica ili učenik može preći u sljedeći razred ako u izvještaju o ocjenjivanju nema više od tri nedovoljne ocjene. Iz njemačkog, francuskog i matematike se smije imati maksimalno jedna nedovoljna ocjena. Ukoliko na kraju godine ti uslovi nisu ispunjeni, učenica ili učenik će biti vraćen u niži razred stepena ili će ponoviti isti razred stepena.

Učenica ili učenik će biti prebačeni u viši tip škole, ako postoji opravdano mišljenje da isti može bez problema da zadovolji.

Učenice i učenici realne škole

Učenice i učenici škola tipa realne škole mogu ponoviti 7. razred sekundarnog tipa škole, ako postoji opravdana sumnja da mogu dostići zahijeve.

Ako učenice i učenici realne škole na kraju godine iz većine predmeta u izvještaju o ocjenjivanju nemaju zadovoljavajuće ocjene, mogu ponoviti razred.

**Prelazak u škole sekundarnog
stepena II**

Za učenice i učenike koji žele da nastave školovanje u gimnaziji ili nekoj drugoj srednjoj školi, odluke o daljem školovanju se dijele sredinom 8. odnosno 9. razreda. Ravnateljstvo škole i nastavnici će o tome u datom vremenu blagovremeno obavijestiti roditelje.

Dodatak 1: Ocjene imaju sljedeće značenje

Ocjena	Kako postići ciljeve nastave	Kako rješavati zadatke	Kako postići stepene kompetencija prema Lehrplan 21
6 odličan	dostiže sigurno iz većine oblasti kompetencija zahtjevne ciljeve	uspješno rješava teže zadatke	dostiže stepene kompetencija, koje se u datom momentu očekuju ¹ , te raspolaze kompetencijama iznad očekivanih
5 vrlo dobar	dostiže sigurno iz većine oblasti kompetencija zahtjevnije ciljeve	djelimično uspješno rješava teže zadatke	dostiže stepene kompetencija, koje se u datom momentu očekuju ¹ , iz svih oblasti kompetencija
4 dovoljan	dostiže osnovne ciljeve iz većine oblasti kompetencija	rješava dovoljno osnovne zadatke	dostiže stepene kompetencija, koje se u datom momentu očekuju ¹ , iz većine oblasti kompetencija
3 nedovoljan	ne dostiže osnovne ciljeve iz više oblasti kompetencija	rješava nedovoljno osnovne zadatke	ne dostiže stepene kompetencija, koje se u datom momentu očekuju ¹ , iz više oblasti kompetencija
2 slab	ne dostiže osnovne ciljeve iz većine oblasti kompetencija	ne rješava skoro nikako osnovne zadatke	ne dostiže stepene kompetencija, koje se u datom momentu očekuju ¹ , iz većine oblasti kompetencija
1 jako slab	ne dostiže osnovne ciljeve niti iz jedne oblasti kompetencija	ne rješava nijedan osnovni zadatak	ne dostiže stepene kompetencija, koje se u datom momentu očekuju ¹ , niti iz jedne oblasti kompetencija

¹ Na kraju 2. i 6. razreda primarnog stepena i na kraju 9. razreda sekundarnog stepena I vrijede osnovni zahtjevi.

Dodatak 2: Oblik ocjenjivanja po stepenima

Formular možete pogledati na: www.erz.be.ch/beurteilung → Downloads

razred	na početku godine	sredinom godine	krajem godine
DV 1	ciklus 1 djeljivi vrtić/primarni stepen	razgovor sa roditeljima*	
DV 2		razgovor sa roditeljima*	
1		razgovor sa roditeljima*	
2		razgovor sa roditeljima*	izvještaj o ocjenjivanju bez brojčanih ocjena
3		Colloquio con i genitori*	
4		razgovor sa roditeljima*	izvještaj o ocjenjivanju sa brojčanim ocjenama
5		razgovor sa roditeljima*	izvještaj o ocjenjivanju sa brojčanim ocjenama
6		razgovor o prelasku** odлуka o prelasku prim/sek. I izvještaj/protokol o prelasku eventualno ispit	izvještaj o ocjenjivanju sa brojčanim ocjenama
7		razgovor sa roditeljima*	izvještaj o ocjenjivanju sa brojčanim ocjenama
8	razgovor sa roditeljima*	odлуka o prelasku: gimnazija ili strukovna srednja škola	izvještaj o ocjenjivanju sa brojčanim ocjenama
9	razgovor sa roditeljima*	odluka o prelasku: gimnazija ili strukovna srednja škola	izvještaj o ocjenjivanju sa brojčanim ocjenama završetak osnovne škole portfolio ličnih i ključnih kompetencija

* Škole same odlučuju, kada u toku godine obavljaju razgovor sa roditeljima, koje na vrijeme obaveštuju o terminu.

** Razgovor o prelasku se obavlja u 6. razredu primarnog stepena prije sredine februara.

U svim osnovnim školama imate pravo da uželite žalbu na odluku o nastavku školovanja, ako sa istom niste suglasni.